

TAKÁCS MÁRIA szaktanár
Öveges József Általános Iskola
Pér

Millennium és hazafias nevelés a gyakorlatban

Globalizálódó világunkban nagyon fontos, hogy erősítsük a saját gyökereink iránt érzett hűséget, a nemzeti identitástudatot. A nemzeti azonosságtudat fejlesztésében kiemelkedő jelentőségűek a nagy történelmi évfordulók. Ráirányítják a figyelmet múltunk híres napjaira, ébresztik nemzeti büszkeségünket, erősítik a haza, a nép, a magyar föld szeretetét. Így van ez az államalapítással is, amelynek 1000. évfordulóját ünnepeljük.

Iskolánkban egy féléves programmal emlékeztünk a nevezetes évfordulóra. A programot januárban a korona átszállítását követően indítottuk, s úgy akartuk megszervezni, hogy a diákok számára emlékezetes legyen, élményt jelentsen, testközelbe hozza a történelmet, megmozgassa fantáziájukat, kutatásra készítse őket, miközben játékos, vidám légkört teremt. Köztudott, hogyha a tevékenységekhez kellemes érzések is társulnak, a nevelő hatásuk nagyobb.

Tanulóinknak „1000 év a Kárpát-medencében” címmel hirdettünk 6 fordulós vetélkedőt. Az alsósok 4 fős, a felsősök 3 fős csapatokban vehettek részt a versenyen. A vetélkedő az egész iskolát megmozgatta 3-8. osztályig. Tizenhat felsős és tíz alsós csoport nevezett be. Az alsósok a magyar mondavilággal ismerkedtek meg. A felsősök feladatai hazánk történelmének, földrajzának, művészetének, sportjának tudományos eredményeinek megismerését célozták, sok rejtvényt és egyéb játékos feladványt tartalmaztak. Háromhetenként frásban kapták a feladatokat, amelyeknek a kérdéseire könyvtári kutatómunkával kellett megkeresni a választ. Megjelöltük az ajánlott irodalmat is. (Pl.: Magyarok krónikája, Sport krónikája, Magyar tudósok lexikona ... stb.) Egy-egy feladatlap egy-egy történelmi korszakot ismertetett meg velük. A gyerekek igen aktívan dolgoztak, „megszállták” a könyvtárakat.

A vetélkedő utolsó feladata Árpád-kori makettek készítése volt. Készült Árpád-kori falu, lakóház, földművelő eszköz, ékszer, ivókürt, fegyver, gipszfigura, amelyet korabeli ruhába öltöztettek. Elkészítették a koronázási ékszerek „másolatát” is. Forrásul a Magyar kódex-sorozat Árpádok világa c. kötetét használták. A csoportok munkáiból kiállítást rendeztünk az iskolában.

A vetélkedő befejezésekor hirdettük meg az irodalmi pályázatot, a felsősöknek „*Magyarnak lenni, tudod-e mit jelent?*” címmel, az alsósoknak „*Örülök, hogy magyarnak születtem*” címmel. Szerettük volna, ha az ismeretszerzés végén megfogalmazzák a közben kialakult érzéseiket is. A legjobb munkákból Millenniumi emlékkönyvet állítottunk össze, amelyet bekötöttünk, és az iskola könyvtárában helyeztük el. A programot májusban, a hősök napján történelmi játszóházzal zártuk. A játszóház komplex foglalkozási forma. A kézműves tevékenység a rögtönző-megjelenítő játékkal ötvöződik. A készülő tárgyak segítik megérteni a kor emberének szokásrendszerét, gondolkodásmódját, a megjelenítés a tárgy használójával érzelmi azonosulást eredményez. A kézműves foglalkozásokon a tanulók készítettek süveget, hajpántot, hajfonatkorongot, ékszert, pajzsot, kardot, íjat, nyilat, iniciálét ... stb. A kész tárgyakat vásár keretében mutatták be, ahol a bábosok mondákat adtak elő, az íjkészítők pedig íjászversenyen vettek részt. A játszóház zárásakor került sor az eredményhirdetésre.

A programban legjobban dolgozó gyerekeket kirándulással jutalmaztuk. A „királyi város”, Székesfehérvár műemlékeit tekintették meg. Az első helyezettek erre az alkalomra készített érmet is kaptak.

Tevékenységi formáink pedagógiai hatása kettős eredményt hozott. Egyrészt elértük a kitűzött célt, nőtt tanulóink magyarságismerete, gazdagodott hazafias érzelmviláguk. Másrészt személyiségük más területei is fejlődtek. Jártasságot szereztek a könyvtárban, a könyvekben való tájékozódásban, kéz ügyességük, kreativitásuk javult. Kedvezően alakultak társas kapcsolataik a munkában való együttműködés során. Nőtt felelősségérzetük. Élményt jelentett számukra a közös munka és a kirándulás.

DR. SZABÓ ISTVÁNNÉ

igazgató

Babus Jolán Középfiskolai Kollégium

Vásárosnamény

Kollégiumunk 10 évének tartalmi munkája

TEHETSÉGGONDOZÁS

1989 óta működő intézményünk kétszáz – többségük hátrányos helyzetű – középiskolás diáknak biztosít kollégiumi ellátást. A nevelőtestület tíz fős. Az intézmény jó tárgyi feltételekkel rendelkezik.

A kollégium tartalmi munkája két ciklusra tagolható:

I. Az első öt évben fokozatosan építettük ki intézményi rendszerünket. Tanulóink tevékenységét két fiú- és hat lánycsoportban szerveztük meg, amelyek saját nevelési programjaik alapján működtek. A csoportok programjainak megvalósítási szinterei a következő foglalkozások (szilencium, csoportfoglalkozások) mellett az irányított (felzárkóztatás, tehetséggondozás, korrepetálás) és szabadon választható tevékenységek (15-20 diákkör). Természetesen ebben a hagyományos rendezvényeink is szerepet kaptak.

Mivel gyermekeink többsége (60-65%-a) hátrányos helyzetű és tanulmányi szempontból nem a legtehetségesebb, így olyan követelményrendszert kellett kidolgoznunk, amely a tanulók számára teljesíthető.

Fontosnak tartottuk a rendet és a fegyelmet. Továbbá a jó tanulási feltételek kialakítása mellett gazdag szabadidős programkínálatot biztosítottunk. A tanulók életkori sajátosságait, igényeit összehangolva nevelési elveinkkel, követelményeinkkel alkottuk meg szabályozóinkat, fontos dokumentumainkat.

II. A második ötéves ciklus tartalmi munkája a folyamatos megújulásról, fejlesztésről szól. Ennek az időszaknak legjelentősebb eseményei:

- a kollégium névfelvétele,
- az Alkotó Pedagógusok és Nevelőintézmények Egyesületének programjába való bekapcsolódás,
- a középtávú Pedagógiai Program elkészítése,
- a tehetséggondozási részleg működtetése,
- a báziskollégium felvállalása.

A fentiek közül a *tehetséggondozó munkákat* mutatom be.

Rendszeresen és tudatosan vezettük a statisztikai adatokat, készítettünk táblázatokat, kimutatókat, amelyek a tanulók tanulmányi és egyéb teljesítményeit, eredményeit tartalmazták. Ezek vizsgálata, elemzése során azon tény mellett, hogy tanulóink többsége rendezetlen családi háttérű és kiemelkedő vagy jó tanulmányi eredményű (3,9-5), a kollégisták alig 30%-áról az is kiderült, hogy tanulóink elért tanulmányi eredménye és képessége nincs mindig összhangban.